

Hátrányos helyzetű tanulók mentorálását ellátó pedagógus szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak

I. A szakirányú továbbképzés neve:

Hátrányos helyzetű tanulók mentorálását ellátó pedagógus szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak

II. A szakirányú továbbképzési szak

k FIR-kódja:

I. A képzési és kimeneti követelményeket tartalmazó határozat: OH-FIF/137-7/2011.

III. A létesítő intézmény neve:

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

IV. A szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelménye:

1. A szakirányú továbbképzés megnevezése:

Hátrányos helyzetű tanulók mentorálását ellátó pedagógus szakterületen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak

2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

Szakvizsgázott pedagógus, hátrányos helyzetű tanulók mentorálását ellátó pedagógus szakterületen

3. A szakirányú továbbképzés képzési területe:

Pedagógusképzés képzési terület

1. A felvétel feltétele

Pedagógusképzés képzési területen szerzett oklevél, 2006. előtti felsőoktatási rendszerben főiskolai és/vagy egyetemi szintű tanári szakképzettség.

2. A képzési idő félévekben: 4 félév

4. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjthető kreditek száma:

120 kredit

5. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

Tudáselemek, megszerezhető ismeretek:

A kurzus célja, hogy a résztvevők képessé váljanak hatékony segítséget nyújtani a hátrányos helyzetű tanulóknak. A pedagógusképzésben szerzett ismeretekre és a gyakorlati tevékenység tapasztalataira építve a képzés során a továbbképzés hallgatói felkészülnek a hátrányos helyzetű tanulók mentorálása során felmerülő problémák kezelésére. Ismereteket szereznek a mentortanár alapfeladatairól, kompetenciáiról. Mivel a hátrányos helyzet szociális alapon definiált, így rálátásuk lesz a magyar gyermekvédelem rendszerére, tisztában lesznek vele, hogy a problémák esetén melyik szervezetet kell keresni. Alkalmasak lesznek a családdal való kapcsolattartás sikeressé tételében. Képesek lesznek a tanulási zavarok felismerésére, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezésére, illetve új tanulási technikák elsajátítására, valamint a kulturális másságból fakadó konfliktusok kezelésére.

Személyes adottságok, készségek:

Képesse válnak a fenti ismeretek alkalmazására a mentormunka során.

A továbbképzés résztvevői képesse válnak a szociálisan hátrányos helyzetű tanuló felzárkóztatására, illetve tehetséggondozására a patronálás (mentorpedagógia) segítségével.

A szakképzettség alkalmazása, felhasználhatósága:

A végzettek szakképzettségüket felhasználják

- a mentormunkájuk során, a mentorprogramhoz (pl. Útravaló) kapcsolódó speciális feladatok ellátása kapcsán;
 - a tanulókkal, a családokkal történő hatékony kommunikáció, valamint a gyermekvédelemben részt vevő szakemberekkel történő együttműködés során;
- Alkalmassak lesznek egy-egy oktatási intézmény koordinátor-mentor szerepének betöltésére.

6. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

Kötelező ismeretkörök: 55 kredit

Közigazgatási, EU-s és államháztartási ismeretek: 7 kredit

A Magyar Köztársaság alkotmányos alapjai, a közigazgatás felépítése és működése, alapvető államháztartási ismeretek, a közigazgatási eljárás szabályai; európai uniós alapismeretek.

A nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet: 7 kredit

A közoktatási intézmények működésének jogi szabályozása; intézmény és környezete; szervezeti kultúra; az intézmény képének tudatos alakítása; az intézmény vezetése, intézményszintű tervezés, információáramlás, kommunikáció; innováció és szervezetfejlesztés; a tanári, tanulói és szülői szerveződések.

A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága: 12 kredit

A hatékonyság mutatói, mérési lehetőségei, a tanulói és a pedagógusi munka értékelése, osztályozása; a minőségbiztosítás modelljei; a pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák.

A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében: 9 kredit

A pedagógus szerepei, feladatkörei, munkatevékenységei a változó közoktatási rendszerben; a pedagógus önismereti, önértékelési, önfejlesztési módszereinek megismerése, gyakorlása; a pedagógusok mentálhigiéniája, konfliktusok és kezelésük; az oktatási folyamat tervezése.

Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismereteket és módszereket igénylő személyiségek, illetve csoportok nevelése-oktatása: 20 kredit

A személyiségfejlesztés pszichológiai alapjai; gyermekbiológiai alapismeretek; a sajátos nevelési igényű gyerekek vizsgálatával kapcsolatos eljárások, fejlesztésük lehetséges módjai; hátrányos helyzetűek, lemaradók, fogyatékosok együttnevelése; egységesség-differenciálás az oktatásban, az integráció feltételei; nemzeti és etnikai kisebbségek az oktatásban; a tehetség felismerése, fejlesztésük lehetőségei; az egészségnevelés, az egészségfejlesztés, a mentálhigiénié és a drogmegelőzés kérdései.

Választható ismeretkörök: 55 kredit

A hátrányos helyzet jogi és szociológiai értelmezése: 9 kredit

A tanulmányi terület kiegészíti a hallgatók alapképzésben kapott általános és módszertani ismereteit a társadalmi rétegződés kérdésköréről, hangsúlyosan kiemelve a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók társadalmi problémáit, okait. A hallgatók világos képet kapnak a hátrányos helyzet jogi szabályozásáról. Részletesen kielemezik a mentormunkához nélkülözhetetlen jogszabályokat.

Szociológiai alapismeretek (szegénység szociológiája); Jogi alapismeretek (szociális, gyermekvédelmi és közoktatási törvények); Nevelésszociológia

A hátrányos helyzetű tanulók személyiségének feltérképezése: 9 kredit

A kurzus során a résztvevők elsajátítják azokat az ismereteket, módszereket, amelyek egy tanuló személyiségének feltérképezéséhez szükséges a kompetenciahatárok betartása mellett. A tanuló képességeinek, kompetenciáinak felismeréséhez szükséges ismeretek elsajátítása. Személyiség lélektan; Pedagógiai szociálpszichológia; Életkorok fejlesztő pedagógiája

A hátrányos helyzetű tanulók családjának szociokulturális helyzete: 6 kredit

A résztvevők megismerik a hátrányos helyzetű tanulók családjainak működését meghatározó összetevőket. A családi nevelési attitűdöket, a családi nevelés típusait. A normálisan és abnormálisan működő család jelenlétének felismerését. A mentortanár és a család együttműködésének lehetőségeit, a családgondozás alapjait, valamint azokat a feladatokat, amelyeket a mentortanárnak el kell látnia a család és az oktatási intézmény közötti harmónikus kapcsolat érdekében. Családpeszichológia; Családgondozás alapjai

A hátrányos helyzet pedagógiája: 12 kredit

A hallgatók megismerik azokat a nevelési területeket, amelyek elősegítik a mentorálás sikereit. Ismereteket kapnak azokról a tanulásszervezési módokról, amelyeket sikeresen alkalmaztak a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásában és tehetséggondozásánál (pl. kooperatív technikák, projektmódszer). Megismerik azokat a szabadidős módszereket, amelyek iskolán belül és kívül egyaránt alkalmasak a hátrányos helyzetű tanulók esélyeinek növelésére. Olyan játéktípusokat ismernek meg, amelyeket sikeresen alkalmazhatnak sikeresen a mentormunka során. Hátrányos helyzet pedagógiája; Tanulásmódszertan; Játékpedagógia; Szabadidő-szervezés

Gyermekvédelmi feladatok a hátrányos helyzetű tanulók esetében: 6 kredit

A hallgatók megismerik a magyar gyermekvédelmi rendszer felépítését, működését. Ismereteket kapnak a szociális ellátórendszeréről, a juttatásokról, valamint a szociális munka alapfeladatairól. Gyermek-és ifjúságvédelem; A szociális munka alapjai

A cigány tanulók mentorálása: 4 kredit

A résztvevők ismereteket kapnak a magyarországi cigányok kultúrájáról, hagyományairól, a roma családok és az iskola pozitív együttműködésének lehetőségeiről. Romológia

Gyakorlat: 9 kredit

7. **A hallgatók az elméleti ismereteiket a gyakorlatban alkalmazzák a tanítási gyakorlatokon a saját intézményükben, a mentorprogramban résztvevő tanulókkal. Cselekvési tervet írnak, ellátogatnak olyan más intézménybe, ahol sikeresen alkalmazzák a mentorprogramot, a felzárkóztatásban és tehetséggondozásban eredményeket felmutató integráló intézmény illetve roma programmal működő intézmény látogatásával tapasztalataikat elmélyítik.**

3. A szakdolgozat kreditértéke:

4. 10 kredit